

Cinsel Konularla İlgili Çocuğuma Nasıl Ve Ne Kadar Bilgi Vermeliyim?

Mit

Çocuğumla cinsellik hakkında konuşmak, cinsel açıdan onun aktif olmasına, bu konularla daha fazla ilgilenmesine neden olacaktır.

Gerçek

Amerikada son yıllarda yapılan bir araştırmada 10 ergenden 9'u aileleriyle cinsellik hakkında açık ve dürüst olarak yapılmış konuşlar sayesinde cinsel aktiviteleri ertelemek ve istenmeyen gebelikleri engellemenin daha kolay olabileceğini söylemiştir. Çocuğunuzla cinsel konuları dürüst bir şekilde konuştuğunuzda samimi ve yakın ilişkiyle, kendilerini güvende hissetmelerini ve doğru kararlar almalarını sağlayacak bilgiyi verebilirsiniz.

Çocuk cinsel bir davranışa yöneldiğinde bu o çocuğun cinsellikle ilgili bir şeyler öğrenmeye çalıştığını göstermektedir. Sorulan sorulara, sorulduğu zamanda basit ve doğru bilgiler verin. Çocuğun yaşına ve konu hakkındaki bilgisine bağlı olarak vücut bölümleri ve bu bölümlerin işlevleri; idrar sistemi, dışkılama, ergenlik, cinsel olgunlaşma, gebelik, çocuk doğumu gibi konularda, yeri ve zamanı geldiğinde basit temel bilgiler verin.

Ebeveyn çocuğun yaşına ve gelişim seviyesine uygun bilgi verebilmek için kendine zaman tanımalı, acele etmemelidir. Aşağıdaki tabloda değişik yaş grupları için bazı önemli bilgi ve mesajları görebilirsiniz. Şunu unutmayın ki; buradan hareketle çocuğu bilgi bombardımanına tutmanıza gerek yoktur. Durumun gerektirdiği kadar yani çocuğun ihtiyacı olduğu kadar bilgi verin ve çocuğun soru sormasına müsaade edin. Buradaki önemli nokta çocuğa onu dinlemeye ve aklına takılan tüm sorularını cevaplamaya hazır olduğunuz mesajını vermektir.

Çocuk soru sorduğunda ona sorduğu soruyu tekrar edip, bunu mu sorduğunu teyit ettirin. Çocuklar çoğunlukla yetişkinlerin yanlış yorumladığı sorular sormaktadırlar. Örneğin 3 yaşındaki bir çocuk “Bebekler nerden geliyor?” diye sorduğunda, yetişkin “Bebeklerin nerden geldiğini mi merak ediyorsun?” diye tekrar edip soruyu netleştirebilir, “Bebekler anneden mi babaanneden mi geliyor?” diye anlamak istediği şeyi açıklayabilir. Verilen bilgiden sonra çocuk kafası karışmış veya anlamamış gözüküyor ise bu durumda, anlamadığı şeyin ne olduğu sorulabilir, böylece çocuğun gerçekten ihtiyacı olan bilgi, ihtiyacı olduğu kadarıyla verilir. Bu aşamada çocuğun öğrenmeye hazır ve istekli olmadığı kadar yoğun bilgi vermek ise kafasını karıştırmaya neden olacaktır, yani her şeyde olduğu gibi bilgi verirken de çocuğun ritmine uyum göstermek gerekir.

Çoğu zaman çocuklar cinsellikle ilgili ihtiyaçları olan bilgiyi akranlarından ve televizyon, medya, şarkı, video oyunları ve sinemalardan öğrenirler. Öğrendiği bu bilgilerin hepsi yanlış şeyler değildir ama sadece ebeveynin cinsellikle ilgili iletmek istediği değerler konusunda yetersiz olabilir. Aşıkâr yetişkin cinsel davranışları bazen televizyondaki bir aile programında, bir reklam arasında, hatta bir çizgi film kanalında bile görülebilir ve bunlar çocuğun cinsellikle ilgili davranışlarını etkilemektedir.

Cinsellikle ilgili konularda çocuğu eğitmenin en önemli noktalarından birisi medyadaki gösterilenlere kontrolsüz bir şekilde maruz kalmasının önüne geçmek ve uygun alternatiflerle bu bilgileri öğretmektir. Video oyunlarını, filmleri, televizyon programlarını, internet ve uydunun kullanımında ailesel kontrollere gidilmelidir.

Tüm bu kontrolleri yapmanıza rağmen cinsellikle ilgili durumları kontrol edebileceğinizi ve böyle bir olayla karşılaşmayacağınızı zannetmeyin. Çocuğunuzun neyi izlediği, internette nereleri kullandığını bilmek sizin için önemlidir. Onunla birlikte tv izleyin, pc de vakit geçirin. Vakti ve yeri geldiğinde ise cinsel konular ve ilişkilerle ilgili bilgi verin ve çocuğa yakın ilişkiler, cinsellikle ilgili konularda doğru kararlar almasına yardım edin.

Cinsel konularla ilgili çocuğunuza ne söyleyeceğiniz konusunda emin değilseniz araştırma yapmaktan korkmayın. Ek olarak çocuk doktorunuz veya bir çocuk psikoloğundan destek alabilirsiniz

Ne Ne Zaman Öğretilmeli	
4 yaşından küçük çocuklar	
<i>Basit Bilgiler</i> <ul style="list-style-type: none">• Kızlar ve erkekler farklıdır• Erkek ve kızların vücut bölümlerini doğru adlandırın• Bebekleri anneler dünyaya getirir• Bireysel sınırlar ile ilgili kurallar (örneğin; mahrem bölgelerin örtülü olması, diğer çocukların mahrem bölgelerine dokunulmamalı)	<i>Güvenlikle ilgili bilgiler</i> <ul style="list-style-type: none">• Kabul edebileceğin (istediğin, seni mutlu eden, rahat hissettiren) ve red edeceğin dokunmalar (rahatsız edici, istemediğin yada canını yakan) arasındaki farklar• Senin bedeninin sana aittir• Herkes kendisine dokunulmasına “Hayır” deme hakkına sahiptir• İster çocuk ister yetişkin olsun kimse senin mahrem bölgelerine dokunma hakkına sahip değildir.• Senin mahrem bölgelerine dokunmak isteyen ve anne-babana karşı bunu bir sır olarak saklamak isteyen yetişkinlere “Hayır” diyebilirsin

	<ul style="list-style-type: none">• Sürpriz (bir süre sonra açıklanacak olan şey, hediye gibi) ve sır (asla söylememen gerektiğini zannettiğin şey) birbirinden farklı şeylerdir. Anne ve babadan bu konularla ilgili asla sır saklanmaması gerektiğini özellikle vurgulayın• Birileri ona uygun olmayan şeyler yapmasını söylediğinde veya sorduğunda bunu kime söyleyebilir belirtin
--	--

4-6 yaş arasındaki çocuklar

<i>Basit bilgiler</i>	<i>Güvenlikle ilgili bilgiler</i>
<ul style="list-style-type: none">• Yaşları ilerledikçe erkek ve kızların vücutları değişir• Doğum süreci ve bebeklerin annelerin karnından nasıl geldiklerine dair basit açıklamalar• Bireysel sınırlar ile ilgili kurallar (örneğin; mahrem bölgelerin örtülü olması, diğer çocukların mahrem bölgelerine dokunulmamalı)• Vücut bölümleri ve bunların işlevlerine dair sorulan bütün sorulara doğru ve basit cevaplar• Mahrem bölgelerine dokunmaktan hoşlanabilirsin ama bunu herksin önünde yapmamalısın	<ul style="list-style-type: none">• Birinin senin bedeninin mahrem bölgelerine dokunması veya bunu sorması cinsel tacizdir.• Bunu tanıdığın biri tarafından yapılması da bir cinsel tacizdir.• Cinsel taciz asla çocuğun hatası değildir• Eğer yabancı biri seni bir yere götürmek isterse, kaç ve anane, babana, öğretmenine, komşunuza, polise ya da güvendiğin başka bir yetişkine söyle• Birileri ona uygun olmayan şeyler yapmasını söylediğinde veya sorduğunda bunu kime söyleyebileceğini belirtin.

7-12 yaş arasındaki çocuklar

<i>Basit Bilgiler</i>	<i>Güvenliğe dair bilgiler</i>
<ul style="list-style-type: none">• Ergenlikle ilgili beklentileri ve değişikliklerle nasıl başa çıkabileceği (Menstrüasyon ve gece boşalmaları)• Üreme, gebelik ve çocuk doğumu konusunda basit bilgiler	<ul style="list-style-type: none">• İnternette insanlarla konuşurken, güvenliğini ve bireysel sınırlarını nasıl koruyabilir• Riskli sosyal durumları nasıl anlayabilir ve bu durumlardan nasıl kaçınabilir• Yakın ilişkiler kurarken dikkatli olması

<ul style="list-style-type: none">• Cinsel aktivitelerdeki olası riskler (gebelik, cinsel yolla bulaşan hastalıklar)• Doğum kontrolüne dair temel bilgiler• Mastürbasyon normaldir, uzun dönemdeki problemlerle bir ilişkisi bulunmamaktadır ama mahremiyet dahilinde olmalıdır• Vücut bölümleri ve bunların işlevlerine dair sorulan bütün sorulara doğru ve basit cevaplar• Mahrem bölgelerine dokunmaktan hoşlanabilirsin ama bunu herkesin önünde yapmamalısın	gereken durumlar
--	------------------

Aileler çocukların cinsellik hakkında sağlıklı tavır ve davranışlara sahip olmalarında esas rolü oynamaktadırlar. Cinsellikle ilgili çocuğunuzla konuşmak size kendinizi rahat hissettirmeyebilir. Nerden başlayacağınız, nasıl yapacağınız konusunda bir uzmandan destek almak bu noktada sizi rahatlatılabilir. Bunu yapabilmemiz çocuğunuzun sağlıklı bir gelişimi için temel öneme sahiptir.

Çocuklarda normal cinsel gelişim için Bknz;

Çocuklarda Cinsellik; Hangi Davranış Hangi Yaşta Normal

Kaynaklar

- <http://pediatriceducation.org/2013/08/26/what-are-common-sexual-behaviors-in-young-children/>
- <http://www.nctsn.org/sites/default/files/assets/pdfs/sexualdevelopmentandbehavior.pdf>
- <http://depts.washington.edu>

